इति यजु० ३५,१३ स्पर्शार्थे प्रयोगात् । "अनड्वाहमन्वारभामहे आलभामहे स्पृशाम" इति वेददीप० । [रूढ़े च ।

अन्वारूढ त्रि० अनु+आ+रुह–क्त । अधिरूढ़े । पश्चादा-

अन्वारोहण न० पश्चात् आरोहणम् । पश्चादभर्त्तरि मृते पश्चात् सह वा स्त्रियाश्चितारोहणे तच्च "ब्रह्मचर्य्यं तदन्वारोहणं वेति" वि०सूत्रे विहितम् विवृतमनुमरणशब्दे ।

अन्वासन न० अनु+आस–ल्युट् । अनूपवेशनेन सेवने ।

अन्वासित त्रि० अनु+आस–कर्मणि क्त । पश्चादुपवेशनादिना सेविते "अन्वासितमरुन्धत्येति" रघुः ।

अन्वाहार्य्य न० मासि मासि आह्रियते अनु+आ+हृ–कर्मणि ण्यत् । "यच्छ्राद्धं कर्म्मणामादौ या चान्ते दक्षिणा भवेत् । आमावास्यं द्वितीयं स्यादन्वाहार्य्यं विदुर्बुधा इति" कात्यायनपरिभाषिते नान्दीमुखश्राद्धे, अमावास्यायां मासि मासि कर्त्तव्ये श्राद्धे, दक्षिणायाञ्च "पितॄणां मासिकं श्राद्धमन्वाहार्य्यं विदुर्बुधा इति मनुः । "सर्वाण्येवान्वाहार्य्यवन्ति" गोभि० । अन्वाहार्य्यं नान्दीमुखश्राद्धम् दक्षिणा च तदुभयवन्ति । स्वार्थे कन् तत्रैव । "पिण्डान्वाहार्य्यकं श्राद्धं कुर्य्यान्मासानुमासिकमिति" मनुः मासिमासिकर्त्तव्यश्राद्धस्यानुमासमाह्रियमाणत्वात् नान्दीमुखस्य संस्कारादौ आह्रियमाणत्वात्, दक्षिणायाः कर्म्मणां पश्चात् आह्रियमाणत्वाच्च तथात्वम् ।

अन्वाहार्य्यपचन पु० अन्वाहार्य्यं तदर्थान्नं पच्यतेऽनेन पच+ल्युट् । दक्षिणाग्नौ ऋग्वेदविधिना स्थापितेऽग्नौ । "अथ हैनमन्वाहार्य्यपचनोऽनुशशासापो दिशो नक्षत्राणि चन्द्रमा इति छा०उप० । अन्वाहार्य्यपचनो दक्षिणाग्निरापो दिशो नक्षत्राणि चन्द्रमा इत्येतमोमम चतस्रस्तनवस्ततुर्द्धा अहमन्वाहार्य्यपचनः विभज्य आत्मानं स्थितः इति" भा० । "प्रसिद्धं हि दर्शपौर्णमासयोरन्वाहार्य्यपचने हविः श्रपयन्तीति" आन०गि० । "यस्मिन्नग्नावृचा वा साम्ना वा यजुषा वा समिधं वाभ्यादध्यादाहुतिं वा जुहुयादन्ते दक्षिणां वा हरेयुरनु वा गमयेयुर्दक्षिणा वाह्येन हरन्त्यान्वाहार्य्यपचनोभविष्यतीति अनु वा गमयन्ति" इति शत० ब्रा० तस्य निरुक्तिर्दर्शिता ।

अन्वाहित त्रि० अनु+आ+धा–क्त । कृतान्वाधाने, वह्नौ-प्रक्षिप्तसमिद्विशेषे अन्वारोपिते" आधेःस्वामिनोदानार्थमपरस्य हस्ते निक्षिप्ते च । "अन्वाहितं याचितकमित्यादि या० ।

अन्विच्छा स्त्री अनु+इष–अ नि० । अन्वेषणे ।

अन्वित त्रि० अनु+इण+क्त । अनुगते, युक्ते, सहसम्बद्धे, शाब्दबोधे विशेष्यताप्राप्ते च "प्रकृत्यर्थान्वितस्वार्थबोधकत्वं प्रत्ययानामिति" न्यायः ।

अन्विष्ट त्रि० अनु+इष् क्त । अन्वेषिते कृतान्वेषणे । "यद्वायुरन्विष्टमृगैः किरातै"रिति कुमा० । कृतानुसन्धाने च "अन्विष्टः स्यात् प्रमातैव पाप्मदोषादिवर्ज्जित" इति शा०भा० ।

अन्विति त्रि० इण-क्तिन् नमस्कारेण अनुकूला इतिः यस्य । नत्या अनुकूलताप्राप्ते "अन्वितिरसि दिवे त्वेति" ता० ब्रा० । "अन्वितिः अनुकूलनतियुक्तोऽसीति" भा० ।

अन्वीक्षा स्त्री पश्चात् ईक्षा पर्य्यालोचना प्रा०स० । वेदवाक्यश्रवणस्य पश्चात् तदर्थनिश्चयार्थं तदर्थपर्य्यालोचने, अन्वीक्षायै हिता ठक् । आन्वीक्षिकी तर्कविद्या । "आन्वीक्षिकी कौशलानामिति" गीता । ल्युट् । अन्वीक्षणमप्यत्र न० ।

अन्वीत त्रि० अनु+ई गतौ कर्त्तरि क्त । अनुगते अन्वितशब्दार्थे

अन्वीप त्रि० अनुगता आपो यत्र स्थानादौ अच्समा० अचि आत ईत् । अनुगतजले स्थाने, देशे वाच्ये तु "ऊदनोर्देशे" इति पा० ऊत्, अनूपोदेशः ।

अन्वृच अव्य० ऋचि विभ० अव्ययी० अच् समा० । ऋचीत्यर्थे । "त्रिष्टुभश्चान्वाह तासामुक्तो बन्धुरुक्तं वेवामन्वृचमिति" शत०ब्रा० ।

अन्वेष पु० अनु+इष–भावे घञ् । अन्वेषणे अनुसन्धाने गवेषणे "वयं तत्त्वान्वेषान्मधुकर ! हतास्त्वं खलु कृतीति" शकु० ।

अन्वेषण न० अनु+इष–भावे ल्युट् । अनुसन्धाने गवेषणे नष्टद्रव्यस्य दर्शनाय लाभाय वा व्यापारभेदे । "रन्ध्रान्वेषणदक्षाणां द्विषामामिषतां ययौ" रघुः ।

अन्वेषणा स्त्री अनुगता एषणा "इषेरनिच्छार्थकस्येति" पा० युच् टाप् । तत्त्वानुसन्धाने तर्कादिना ज्ञातपदार्थस्य शुद्ध्यर्थं युक्त्यादिना समर्थने गवेषणे च ।

अन्वेषित त्रि० अनु+एषृ गतौ–इष-स्वार्थे णिच्-कर्म्मणि वा क्त । गवेषिते, कृतानुसन्धाने च ।

अन्वेषिन् अनु+इष-णिनि । गवेषणकर्त्तरि "तौ सीतान्वेषिणौ गृध्रं लूनपक्षमपश्यतामिति" रघुः । स्त्रियां ङीप् ।

अन्वेष्टव्य त्रि० अनु+इष–कर्म्मणि तव्य । अनुसन्धेये "सोऽन्वेष्टव्यः स विजिज्ञासितव्य इति श्रुतिः "अन्वेष्टव्यात्मविज्ञानात् प्राक्प्रमातृत्वमात्मन" इति शा०भा० ।

अन्वेष्टृ त्रि० अनु+इष–शीलार्थे तृच् वा इडभावः । गवेषण